

Начало > Обучение, Съдебни Мрежи И Агенции > Netherlands

Първоначално обучение на съдии и прокурори в Европейския съюз

Съдържание,
предоставено от
Нидерландия

Нидерландия

Съдии

Общо описание

Първоначалното обучение на съдии е задължително за всяко лице, което желае да стане съдия. След като стажант-съдиите бъдат одобрени от комисията за подбор, участниците в съдебната програма за първоначално обучение ще преминат през процедура по прием в съда, в който ще работят. Във въпросния съд продължителността на програмата ще бъде определена след консултация с Центъра за съдебно обучение (SSR).

В рамките на консултацията със SSR ще бъде определена продължителността на програмата (минимален срок от една година и три месеца и максимален срок от четири години в зависимост от знанията и опита) и ще бъде избрана среда за обучение чрез работа, в рамките на която стажант-съдията ще работи първоначално. Когато един стажант-съдия завърши обучението, той ще бъде назначен за „allround“ съдия, което означава, че може да работи във всяко отделение на съда (гражданско, административно, наказателно, по семейни спорове и др.).

Обучението на стажант-съдиите се осигурява от съдилищата в сътрудничество със SSR. По-голямата част от обучението се провежда в среда за обучение чрез работа, в рамките на която стажант-съдиите ще бъдат обучавани от практически обучители, които ще им предоставят насоки и обратна информация. Освен това в един ден от седмицата, под наблюдението на основен обучител в SSR, ще се обръща внимание на учебния процес и на курсовете, които стажант-съдиите посещават. [Нормативната уредба](#) може да бъде намерена на уебсайта на Съдебния съвет.

На всеки три месеца се сформира нова група стажант-съдии. Годишно в програмата участват най-много 130 стажант-съдии. През 2021 г. успешно са завършили обучението си 83 стажант-съдии. В края на 2021 г. са се обучавали 248 стажант-съдии.

Достъп до първоначалното обучение

Кандидатите за програмата за обучение трябва да са завършили магистърска степен по право и да са завършили специален пакет от курсове при подготовката си за професионално развитие в областта на съдебните спорове или съдебната власт. Освен това те трябва да имат най-малко две години подходящ юридически опит извън сферата на съдебната власт. Подборът на кандидатите се извършва от Националната комисия за подбор на съдии (LSR) в сътрудничество със съдилищата. Процедурата за подбор се състои от шест етапа.

Първо се прави подбор по мотивационно писмо. За всяко свободно място се прави подбор на пет писма, които ще бъдат избрани от администратора или председателя на съда и член на LSR със статут на секретар. Този процес се осъществява чрез формуляр за резултати. Впоследствие оценяващото дружество LTP ще проведе аналитичен тест. Компонентите на този тест са умения за словесно-логическо мислене, умения за критично мислене и умения за абстрактно мислене. С тези тестове, които се

оценяват от нидерландската комисия за тестове и изпитвания (COTAN) или подобна институция, се определя дали кандидатът се представя над средното ниво по отношение на аналитичните умения и дали е доказано, че няма културни предразсъдъци. Компонентите на аналитичните тестове са умения за словесно-логическо мислене, умения за критично мислене и умения за абстрактно мислене.

След като кандидатите преминат успешно аналитичните тестове, съдилищата ги предлагат за събеседване. Впоследствие на съдилищата се изпращат формулярът за кандидатстване и две препоръки за всеки от кандидатите. Кандидатите се канят от съда на събеседване по време на предварително планирани срещи на местната комисия за подбор и на управителния съвет. След събеседването не повече от трима кандидати за всяка свободна длъжност могат да продължат напред в процедурата и да преминат към оценяване. В центъра за оценяване дипломиран психолог ще проведе структурирано събеседване с кандидата, като той ще бъде тестван чрез личностни въпросници (включително тест, свързан с дилема), симулация на дискусия и ролеви игри. С теста се оценява дали кандидатът притежава компетентностите, необходими за съдия, или има потенциал да ги развие по време на курса на обучение.

Впоследствие кандидатите ще преминат към окончателните събеседвания. Тези събеседвания се провеждат от националната комисия за подбор. Кандидатите ще преминат през три окончателни събеседвания с различни интервюиращи по три теми. След това резултатите от тези събеседвания се обсъждат от всички интервюиращи. Комисията е получила указания по отношение на техниките за водене на събеседване и тълкуването на доклада за оценка. След провеждане на окончателните събеседвания одобрените кандидати се представят на съдилищата. Съдилищата решават кой кандидат (или кандидати) желаят да назначат и предават тази информация на LSR. Кандидатурите на останалите „одобрени кандидати“ се представят на другите съдилища (ако това е възможно).

Формат и съдържание на първоначалното обучение

В предварителния етап стажант-съдията ще участва в екип за обучение чрез работа в рамките на въпросната юрисдикция, в който той ще се развива в собствена посока и ще изгражда компетентности, надхвърлящи границите на средата за обучение чрез работа. В края на предварителния етап стажант-съдията ще попълни самооценка и личен план за обучение.

След това ще започне основният етап на програмата (минимален срок от една година и максимален срок от три години и девет месеца). Основният етап ще бъде завършен в рамките на две или три среди за обучение чрез работа в съда в зависимост от продължителността на програмата и личния план за обучение. В тази връзка е възможно да се редуват съдилища и апелативни органи. Наблюдението ще се осигурява от практически обучители. Освен това един ден седмично под наблюдението на основен обучител ще се обръща внимание на учебния процес, портфолиото и плана за обучение, както и на изследователски проекти и компетентности, надхвърлящи средата за обучение чрез работа. Наблюдението, осъществявано от практическите и основните обучители, е с акцент единствено върху ученето, а не върху оценката. Стажант-съдията ще премине и следните стажове: общество, европейско/международно, съдилища/апелативни органи и кратък/удължен стаж в прокуратурата, ако бъде избрана среда за обучение чрез работа, ориентирана към наказателното право. На всеки три месеца основният обучител, практическият обучител и стажант-съдията ще оценяват и актуализират личния план за обучение. След завършването на всяка среда за обучение чрез работа ще се извършва оценка на прехвърлянето със стажант-съдията, основния обучител и практическия обучител.

Международният стаж е задължителен за стажант-съдиите. Продължителността на този стаж е различна — от участие в програмата AIAKOS на Европейската мрежа за съдебно обучение (EJTN) до едногодишен стаж в Страсбург в Европейския съд по правата на човека. Освен това курсът „Европейският съдия“ е част от програмата за стажант-съдии. В рамките на средата за обучение чрез работа стажант-съдиите ще посещават курсове, които са свързани с европейското право, например по европейско гражданско или административно право.

Приключване на процеса на първоначално обучение и квалификация

Оценяването в новата първоначална програма за съдии/правосъдие е разработено въз основа на това, че стажант-съдиите поемат отговорност за собствената си програма, и на наличието на стимулираща учебна атмосфера, както и на подкрепата от страна на самите съдилища за обучението и наблюдението,

осигурено от основния учител. Кандидатите ще бъдат оценявани от изпитна комисия въз основа на събеседване и портфолио, което стажантите са отговорни да съставят сами. Портфолиото трябва да включва редица задължителни доказателства, а друга част от него може да бъде попълнена според желанието на кандидата. Стимулиращата учебна атмосфера изисква програмата да се провежда в сигурна среда, а оценяването да дава възможност на стажант-съдиите да се развиват във възможно най-голяма степен и да надграждат своите таланти. Ние се придържаме към тази основа, доколкото това е възможно, като запазваме в най-голяма степен разделението между преподаването и оценяването и правим оценяването прозрачно и обективно. Това дава възможност на учителя да се съсредоточи изцяло върху ролята, свързана с обучението и развитието на стажант-съдията.

Практическият учител и основният учител предоставят информация за оценката: на всеки три месеца те трябва да попълват редица формуляри за обратна информация и формуляри за оценка във връзка с портфолиото и да дават своето одобрение за съдържанието на портфолиото. С цел системата за оценяване да бъде прозрачна и обективна, тя трябва да има ясни критерии за оценяване, ясна процедура и възможно най-голяма надеждност на оценителите. Това налага обучение на оценителите и предоставянето на насоки от специалист експерт от SSR. Това е от полза и за качеството на оценката. Освен това структурата на програмата гарантира и че кандидатите не се подлагат на по-задълбочена оценка, отколкото е благоприятно за извършване на оценка от правна гледна точка. Описаната тук система, която съчетава фиксирано време за оценка и допълнителна оценка при поискване, отговаря на тази цел. Следователно системата за оценяване разполага с насочена към стажантите гъвкавост, когато това е възможно, като същевременно се поддържат дидактически иновации в развитието на компетентностите.

Първата междинна оценка се изготвя в края на първите дванадесет месеца от програмата — т.е. след натрупан деветмесечен опит на обучение в среда за обучение чрез работа (след тримесечен предварителен етап). Тази оценка ще бъде с акцент върху това дали стажант-съдията притежава като цяло компетентностите, необходими за съдия, и дали показва достатъчно развитие. Ако индивидуалната програма продължава три или повече години, при изтичане на половината от срока на нейната продължителност ще се извърши втора междинна оценка. Ако е необходимо, изпитната комисия може да реши да препоръча последваща допълнителна оценка, която не е посочена в личния план за обучение, представен на съдебната комисия. Във всички случаи програмата ще завърши с окончателна оценка, чиято цел е да се провери дали стажант-съдията може да изпълнява самостоятелно функциите на нов съдия. С нея ще се прецени дали стажант-съдията е постигнал всички крайни степени на квалификация. Горепосочената система гарантира, че кандидатите не се оценяват повече, отколкото е необходимо, което подкрепя използването на оценяването като правен инструмент. Това помага да се поддържа разделението между обучение и оценяване. Това е от полза и за стимулиращата учебна атмосфера, за желаната степен на гъвкавост и за привлекателността на програмата.

Тази програма не включва тестове, отнасящи се до чисто правни познания. Причината за това е, че подобни тестове няма да съответстват на основното допускане, че стажант-съдиите отговарят сами за собствения си курс и притежаването на подходящи правни познания очевидно е основна част от това. Програмата е структурирана въз основа на допускането, че стажантите по програмата притежават необходимите правни познания или ще придобият такива в началото на всяка среда за обучение чрез работа. Оценяваните крайни степени на квалификация включват и правни познания, които трябва да бъдат доказани в рамките на извършената практическа работа. Поради това следва да се подчертае, че стажант-съдиите трябва да гарантират, че тяхното равнище на правни познания не е фактор, който ще възпрепятства напредъка им в програмата като цяло.

Прокурори

Общо описание

Първоначалното обучение на прокурори е задължително за всяко лице, което желае да стане прокурор. След като стажант-прокурорите бъдат одобрени от комисията за подбор, участниците в съдебната програма за първоначално обучение ще преминат през процедура по прием в съда, в който ще работят.

В рамките на консултацията със SSR ще бъде определена продължителността на програмата (минимален срок от една година и шест месеца и максимален срок от четири години в зависимост от

знанията и опита) и ще бъде избрана среда за обучение чрез работа, в рамките на която стажант-прокурорите ще работят първоначално. Когато стажант-прокурор завърши обучението, той ще бъде назначен за прокурор.

Обучението на стажант-прокурорите се осигурява от окръзите в сътрудничество със SSR. По-голямата част от обучението се провежда в среда за обучение чрез работа, в рамките на която стажант-прокурорите ще бъдат обучавани от практически обучители, които ще им предоставят насоки и обратна информация. Освен това в един ден от седмицата, под наблюдението на основен учител в SSR, ще се обръща внимание на учебния процес и на курсовете, които стажант-прокурорите посещават.

Два пъти годишно се сформира нова група стажант-прокурори — две групи през октомври и две групи през април. Годишно в програмата участват най-много 48—54 стажант-прокурори. През 2021 г. успешно са завършили обучението си 34 стажант-прокурори. Към края на 2021 г. са се обучавали 117 стажант-прокурори.

Достъп до първоначалното обучение

Като подготовка за упражняване на професия в областта на съдебните спорове или в съдебната система кандидатите, желаещи да участват в програмата за обучение, трябва задължително да са завършили магистърска степен по право и специален пакет от курсове. Освен това те трябва да имат най-малко две години подходящ юридически опит извън съдебната система. Първоначално подборът на кандидатите се извършва на местно равнище (окръзи), след което национална комисия ще избере няколко души и кандидатите ще трябва да преминат оценка, като накрая най-добрите ще бъдат избрани от съответния окръг.

Поради това първо се прави подбор по мотивационно писмо. Впоследствие оценяващото дружество LTP ще проведе аналитичен тест. Компонентите на този тест са умения за словесно-логическо мислене, умения за критично мислене и умения за абстрактно мислене. С тези тестове, които се оценяват от нидерландската комисия за тестове и изпитвания (COTAN) или подобна институция, се определя дали кандидатът се представя над средното равнище по отношение на аналитичните умения и дали е доказано, че няма културни предразсъдъци. Компонентите на аналитичните тестове са умения за словесно-логическо мислене, умения за критично мислене и умения за абстрактно мислене.

След като кандидатите преминат успешно аналитичните тестове, управата на съответния окръг ги предлага за събеседване. Впоследствие на окръзите се изпращат формулярът за кандидатстване и две препоръки за всеки от кандидатите. В центъра за оценяване дипломиран психолог ще проведе структурирано събеседване с кандидата, като той ще бъде тестван чрез личностни въпросници (включително тест, свързан с дилема), симулация на дискусия и ролеви игри. С теста се оценява дали кандидатът притежава компетентностите, необходими за прокурор, или има потенциал да ги развие по време на курса на обучение.

Впоследствие кандидатите ще преминат към окончателните събеседвания. Тези събеседвания се провеждат от националната комисия за подбор. След това резултатите от тези събеседвания се обсъждат от всички интервюиращи. Комисията е получила указания по отношение на техниките за водене на събеседване и тълкуването на доклада за оценка. След провеждане на окончателните събеседвания одобрените кандидати се представят на окръзите. Управата на съответния окръг решава кой кандидат (или кандидати) желае да назначи. Кандидатурите на останалите „одобрени кандидати“ се представят на другите окръзи (ако това е възможно).

Формат и съдържание на първоначалното обучение

През въвеждащия период стажант-прокурорът ще участва в екип за обучение чрез работа в рамките на въпросния окръг, в който той ще се развива в собствена посока и ще изгражда компетентности, надхвърлящи границите на средата за обучение чрез работа. В края на предварителния етап стажант-прокурорът ще трябва да премине оценка на компетентностите, за да получи сертификата за професионална подготовка. Преди да се допусне явяването на прокурора в съда, основните му умения и знания трябва да са били показани по време на симулативен съдебен процес. Ако той не го премине успешно, му се предоставя един допълнителен шанс, но в случай че не успее да се справи, ще трябва да напусне цялата програма.

След това ще започне основният етап на програмата (минимален срок от 15 месеца и максимален срок от 45 месеца). Основният етап ще бъде завършен в рамките на няколко среди за обучение чрез работа в зависимост от продължителността на програмата и личния план за обучение. Ще има моменти, в които стажантът ще разглежда лесни случаи в прокуратурата, моменти, в които ще работи като юрисконсулт, като заместник-адвокат, като прокурор, но разглеждащ сериозни дела, и като съдия. Съществува възможност и за външен стаж. След завършването на всяка среда за обучение чрез работа ще се извършва оценка на прехвърлянето със стажант-прокурора, основния учител и техния ръководител от съответната среда.

Наблюдението ще се осигурява от практически учители. Освен това един ден седмично под наблюдението на основен учител ще се обръща внимание на учебния процес, портфолиото и плана за обучение, както и на изследователски проекти и компетентности, надхвърлящи средата за обучение чрез работа. Наблюдението, осъществявано от практическите и основните учители, е с акцент единствено върху ученето, а не върху оценката.

За стажант-прокурорите съществува възможност за международен стаж. Продължителността на този стаж е различна в зависимост от участието в програмата AIAKOS на Европейската мрежа за съдебно обучение (EJTN).

Приключване на процеса на първоначално обучение и квалификация

Оценяването по новата първоначална програма за прокурори е разработено въз основа на това, че стажант-прокурорите поемат отговорност за собствената си програма, и на наличието на стимулираща учебна атмосфера, както и на подкрепата за обучението от страна на управата на самите окръзи и на наблюдението, осигурено от основния учител. Кандидатите ще бъдат оценявани от изпитна комисия въз основа на събеседване и портфолио, което стажантите са отговорни да съставят сами. Портфолиото трябва да включва редица задължителни доказателства, а друга част от него може да бъде попълнена според желанието на кандидата. Стимулиращата учебна атмосфера изисква програмата да се провежда в сигурна среда, а оценяването да дава възможност на стажант-прокурорите да се развиват във възможно най-голяма степен и да надграждат своите таланти. Ние се придържаме към тази основа, доколкото това е възможно, като запазваме в най-голяма степен разделението между преподаването и оценяването и правим оценяването прозрачно и обективно. Това дава възможност на учителя да се съсредоточи изцяло върху ролята, свързана с обучението и развитието на стажант-прокурора. Практическият учител и основният учител предоставят информация за оценката: на всеки няколко месеца те трябва да попълват редица формуляри за обратна информация и формуляри за оценка във връзка с портфолиото и да дават своето одобрение за съдържанието на портфолиото. С цел системата за оценяване да бъде прозрачна и обективна, тя трябва да има ясни критерии за оценяване, ясна процедура и възможно най-голяма надеждност на оценителите. Това налага обучение на оценителите и предоставянето на насоки от специалист експерт от SSR. Това е от полза и за качеството на оценката. Освен това структурата на програмата гарантира и че кандидатите не се подлагат на по-задълбочена оценка, отколкото е благоприятно за извършване на оценка от правна гледна точка. Описаната тук система, която съчетава фиксирано време за оценка и допълнителна оценка при поискване, отговаря на тази цел. Следователно системата за оценяване разполага с насочена към стажантите гъвкавост, когато това е възможно, като същевременно се поддържат дидактически иновации в развитието на компетентностите.

След оценката на компетентността в края на въвеждащия период се провежда тест за умения в условията на заседание и тест за разпит на ключови свидетели. Стажантът ще планира тези оценки, когато смята, че е готов. Взети заедно, тези оценки, приносът на всеки ръководител на екип и оценката на портфолиото ще представляват резултатът от цялата програма.

Тази програма не включва тестове, отнасящи се до чисто правни познания. Причината за това е, че подобни тестове няма да съответстват на основното допускане, че стажант-прокурорите отговарят сами за собствения си курс и притежаването на подходящи правни познания очевидно е основна част от това. Програмата е структурирана въз основа на допускането, че стажантите по програмата притежават необходимите правни познания или ще придобият такива в началото на всяка среда за обучение чрез работа. Оценяваните крайни степени на квалификация включват и правни познания, които трябва да бъдат доказани в рамките на извършената практическа работа. Поради това следва да се подчертае, че

стажант-прокурорите трябва да гарантират, че тяхното равнище на правни познания не е фактор, който ще възпрепятства напредъка им в програмата като цяло.

■ Последна актуализация: 11/06/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.